

SOS mod Racisme
Nørre Allé 7, 2200 Kbh. N.
sos@sosmodracisme.dk
www.sosmodracisme.dk

Hørings svar fra SOS mod Racisme ved. lovforslag om ændring af udlændingeloven (Øget brug af biometri m.v.)

København d. 9. marts 2017

Til uim@uim.dk; lha@uim.dk

SOS mod Racisme takker for tilsendelsen af ovennævnte lovforslag.

Vi forstår at lovforslaget er en del af en slags betaling for regeringens Finansaftale med Dansk Folkeparti, og således er udformet ud fra et negativt syn på udlændinge generelt og asylansøgere i særdeleshed, og vi kan ikke se nogen reel begrundelse for det. Udlændingeloven er blevet helt uoverskuelig, da den er baseret på stramninger på ethvert tænkeligt område ved næsten alle Finanslovsaftaler mellem regeringen og Dansk Folkeparti i den nuværende og de tidligere borgerlige regeringer.

Eller er det måske især Udlændingeministerens ønske om flest mulige stramninger på udlændingeområdet, der er årsagen? Hvor der i dag "kun" er 48 i tælleren på forsiden af uim.dk er målet måske 100 stramninger? Uanset formål, nytteværdi og etik – bare det afskrækker og skader?

Med det nye lovforslag vil de fire partier stille udvidede krav om biometri, og de vil udvide politiets og udlændingemyndighedernes muligheder for at tilbageholde elektronisk udstyr, fx mobiltelefoner og tablets, officielt fordi de tænker, de derved bedre kan få oplysninger om asylmotiv m.v. Vi synes, at de krav danske myndigheder stiller til udlændinge, og de restriktioner og tiltag, de byder asylansøgere og personer, der ønsker familiesammenføring til Danmark, er urimelige, og det er vores fornemmelse her, at kravene først og fremmest stilles for at så få som muligt kommer til Danmark, og flest muligt afvises.

Vi vil derfor henstille, at lovforslaget trækkes tilbage, idet vi finder det skyder over målet for, hvad der er rimeligt, formålstjenligt eller nødvendigt. Desuden mener vi, at tiltaget unødigt kan udsætte andre for fare, idet en lang række unødvendige oplysninger vil/kan gemmes i store dataregistre, som måske senere hackes – eller måske endda i fremtiden risikerer at blive udvekslet af danske efterretningstjenester med andre landes efterretningstjenester.

Biometri

Udlændingemyndighedernes krav om biometri i familiesammenføringssager har formentlig allerede rent praktisk forhindret mange familiesammenføringer for flygtninge som for fastboende personer i Danmark. Antal familiesammenførte er gået drastisk ned fra 2015 til 1016, - noget skyldes karenstiden for krigsflygtninge.

Det kan være farligt, dyrt eller umuligt at rejse gennem et borgerkrigshærgt land og evt. til en dansk eller fx nordisk ambassade – enten i selve landet eller i udlandet – og få taget fingeraftryk og foto, evt. målt højde og vægt. Og selv om det er nemt at få taget en DNA-prøve i Danmark overvåget og nemt at fremvise identitetspapirer her, kan det være forbundet med store problemer i et mindre udviklet eller krigsramt land. Vi foreslår derfor, at man afstår fra de foreslåede bestemmelser.

Beslaglæggelse af ejendele

I bemærkninger til lovforslaget side 38 står der:

”Det foreslås således med lovforslaget, at udlændingelovens § 40, stk. 9, 1. pkt., ændres således, at dokumenter og genstande, der må antages at være af betydning for sagens oplysning, kan tages i bevaring, hvis det skønnes fornødent. Efter forslaget skal alle dokumenter og genstande, der må antages at være af betydning for sagens oplysning, kunne tages i bevaring. Det bemærkes i den forbindelse, at der efter forslaget ikke behøver at foreligge en vis konkretiseret formodning om, at de pågældende dokumenter eller genstande vil have en betydning for sagens oplysning. Det er således efter forslaget tilstrækkeligt, at der foreligger en antagelse om, at de pågældende dokumenter og genstande eventuelt kan have en betydning for sagens oplysninger.. ”

Med lovforslaget skal øjemedet altså reelt nu kun være, at de elektroniske oplysninger antages at kunne bidrage til sagens oplysning, fx hvad angår asylmotiv.

Det kræver dog normalt en retskendelse, medmindre øjemedet dermed forspildes. Regeringen vil med lovforslaget gerne gøre det muligt at tilbageholde alt, hvad en udlænding ligger inde med, af elektroniske midler: telefon, tablet, computer, etc., - ikke kun for evt. at vurdere udlændingens identitet, men også hans/hendes asylmotiv – og kun med en retskendelse i tilfælde af at udlændingen nægter det. Hvis politiet samtidig tænker, at øjemedet dermed vil kunne forspildes, kan det trods udlændingens protest ske uden en retskendelse.

Det er dog voldsomt belastende for en asylansøger at undvære sin mobiltelefon/tablet/pc af flere grunde:

- 1) En mobiltelefon/smartphone/tablet/pc er asylansøgerens livsnerve og mulighed for at have kontakt med sin familie og andre i hjemlandet, og fortælle dem, at han/hun er i sikkerhed i Danmark, og oplyse dem om, hvorvidt det er muligt for dem at søge til Danmark eller ej. Særligt belastende er det for uledsagede børn og for andre med familie i krigszoner. Vi ved at asylbørn har været voldsomt påvirkede af, at politiet har beslaglagt deres mobiltelefon i længere tid fx for at checke rejseruten. Udlændingestyrelsen har i mange tilfælde forlagt vigtige dokumenter, det samme kan være risikoen ved mobiltelefoner og tablets.
- 2) Der kan være oplysninger deri, der vil kunne skade hans/hendes familie/venner/andre, der er forfulgte i hjemlandet, hvis oplysningerne kommer i forkerte hænder. Det vil der være øget risiko for, når man samtidig ser på, at et nyligt lovforslag om, at PET og FE kan få adgang uden dommerkendelse til alle oplysninger, der er registreret om en udlænding (især asylansøgere) i udlændingestyrelsens og andre databaser. Lovforslaget er så vidt vi ved ikke vedtaget endnu, og har fået en del kritiske bemærkninger fra bl.a. Advokatrådet

Vi er imod den foreslåede ændring af de to nævnte grunde. Politikerne og myndighederne bør tænke realistisk: de fleste udlændinge kommer ikke til Danmark for at begå terror eller anden kriminalitet. Hvor der er begrundet mistanke om kriminalitet har politiet allerede vidtgående beføjelser.

Hvis Folketinget alligevel gennemfører den foreslåede, reelt ubegrundede mulighed for at politiet kan beslaglægge udlændinges elektronisk udstyr:

I så fald bør det gøres på en måde, så det ikke samtidig skader en udlænding unødigt i forhold til at kunne kommunikere med venner og familie, og kunne orientere sig i Danmark. Udlændingen bør i så tilfælde være til stede samtidig med at politiet (eller dets datacenter) kopierer hans/hendes sim-kort, harddisk eller usb-nøgle og øvrige vigtige papirdokumenter, således at han/hun med det samme kan få sin telefon/ tablet / pc /originale dokumenter tilbage. Således vil han eller hun fortsat være i stand til at kommunikere med familie og venner og have adgang til sin eksisterende viden, sms-veksling, dokumentation og kontaktdresser.

For SOS mod Racisme,
Anne Nielsen, Næstformand